

**ПРАКТИКА РОЗРОБКИ СТАРТАПІВ, ЯК МЕТОД
ПІДВИЩЕННЯ ДИДАКТИЧНОЇ АКТУАЛЬНОСТІ ПРОЦЕСУ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЕКОНОМІЧНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

Бавико Олександр

*Заступник директора Інституту бізнесу, економіки
та інформаційних технологій з наукової роботи,
професор кафедри підприємництва і торгівлі,
д.е.н., професор*

Державний університет «Одеська політехніка»

Перманентне прискорення соціально-економічної динаміки, обумовлене технологічною акселерацією в межах економіки знань, має своїм наслідком збільшення темпів змін, що відбуваються у соціумі. Відповідна ситуація детермінує ускладнення організаційно-управлінських завдань відносно всіх соціальних процесів, у тому числі й освітнього. Мова йде про те, що фокус підготовки фахівців економічних спеціальностей складають знання тавміння, які є елементом колективного досвіду, а його формування відбувається у процесі доволі тривалої рефлексії. Тому, велика частина навчальної літератури і традиційні методи освітнього процесу, що вибудовуються на опрацюванні її змісту, втрачають дидактичну актуальність.

Під дидактичною актуальністю пропонуємо розуміти націленість елементів освітнього процесу: змісту, форм, методів на досягнення завдань комплексної підготовки фахівців до вирішення складних організаційно-управлінських проблем у сфері підприємництва, як це визначено у стандарті вищої освіти.

Досвід включення у процес підготовки фахівців за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» пошуково-дослідницьких завдань з розробки студентами стартапів, надає підстави розглядати їх в якості ефективного, комплексного методу формування професійних компетентностей. В умовах недостатньої актуальності змісту навчально-методичної літератури, розробка стартапів студентами забезпечує досягнення навчальних завдань через залучення і практику. На «виході» кожного підпроцесу, студент отримує матеріалізований у вигляді організаційно-економічних елементів проекту результат своєї навчальної праці. Головне, він розуміє яким чином зможе використати відповідні знання і вміння у подальшій діяльності (Марценюк, 2010). А викладач досягає головної, на нашу думку, професійної мети, що полягає не у збільшенні обсягів переданої інформації, а у включенні студента в освітній процес на рівні інтелектуальної, особистісної та соціальної активності (Бавико та ін., 2002).

За три роки цілеспрямованого використання методу розробки стартап-проектів, він еволюціонував від рівня одиничного практичного завдання в межах відповідних змістових модулів до організаційної наскрізної моделі освітньої активності викладачів і студентів, що засновується на інтеграції прикладних знань та вмінь з дисциплін навчального плану спеціальності. На поточний момент розробка стартап-проектів оцінюється як обов'язковий елемент самостійної роботи. У перспективі заплановано введення у навчальний план відповідного наскрізного тренінгу для студентів 3 та 4 курсів.

Методика розробки студентами стартап-проектів має за основу розроблену нами когнітивну мапу формування компетентностей на різних етапах стартап-проекування, рис. 1.

Під час виконання завдань в межах етапів першої частини стартап-проекту студенти використовують знання з 7-8 дисциплін загальноекономічної підготовки. Відповідно, забезпечується формування предметних компетентностей: знання теоретичних засад,

здібності приймати організаційні рішення, працювати в межах нормативного поля, оцінювати товари та послуги, організувати процес обліку та оподаткування.

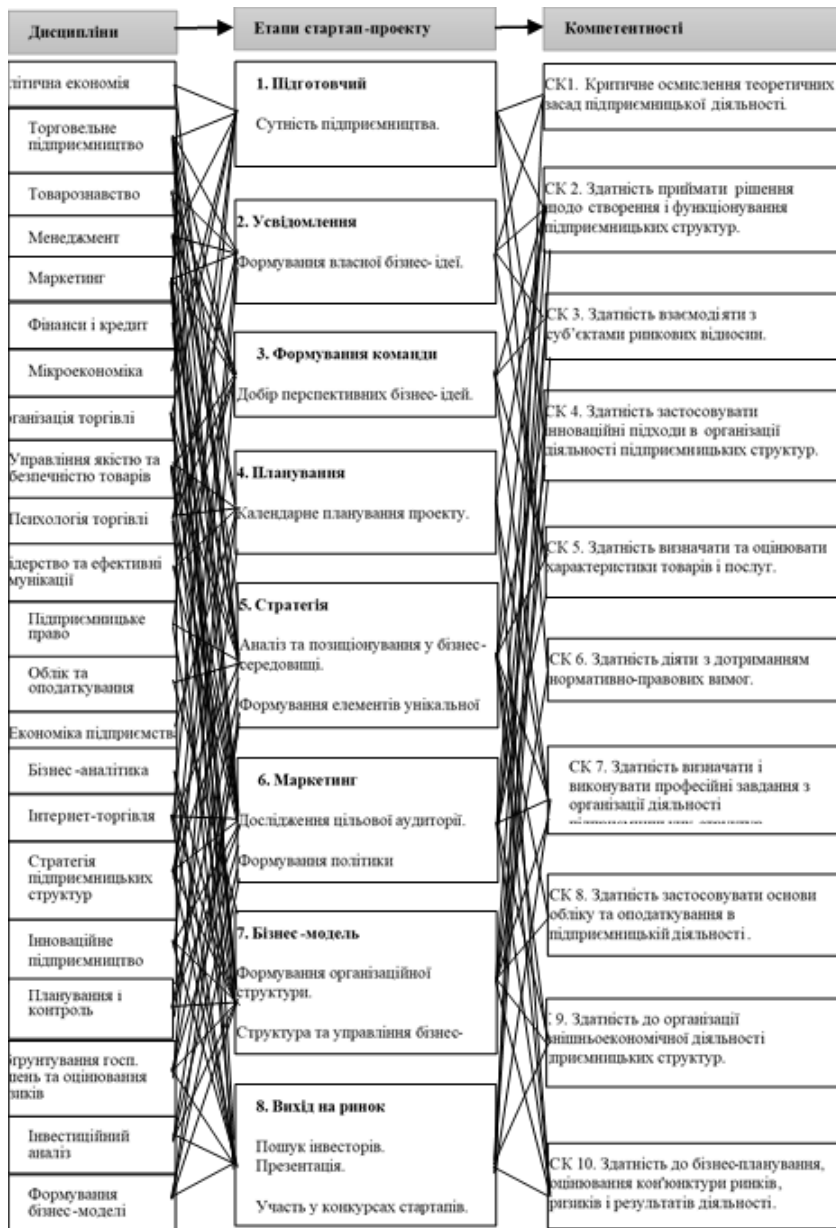

Рисунок 1 – Когнітивна мапа формування компетентностей у процесі виконання студентами стартап-проектів

Друга частина стартап-проекту передбачає використання студентами спеціальних знань. Тому кількість дисциплін збільшується на кожному етапі до 10-12. А освітній фокус переміщується на інтегральні компетентності: здатність взаємодіяти с суб'єктами ринкових відносин, визначати та виконувати професійні завдання, застосовувати інноваційні підходи, здійснювати бізнес-планування, оцінку кон'юнктури ринків та ризиків.

Головним результатом використання зазначеного методу виявились підвищення навчальної активності студентів у частині самостійної роботи, міжособистісної взаємодії, продукуванні бізнес-ідей.

Кожного року за результатами проектної роботи студентів в межах базової для цього методу дисципліни «Стратегія підприємницьких структур» обираються найбільш вдалі

стартап-проекти. Їх автори приймають участь у всеукраїнських та міжнародних конкурсах. Протягом трьох останніх років наші студенти отримали два дипломи I та один диплом II ступеня на Всеукраїнському конкурсі наукових робіт зі спеціалізації «Підприємництво». А також пройшли у фінал міжнародного конкурсу стартапів SpringUp 2019. Високі конкурсні здобутки наших студентів підтверджують ефективність стартап-проекування, як методу формування професійних компетентностей.

Література

Бавико О.Є., Чичановський І.О., Букреєва І.В., Орлов А.В. (2002). Формування ціннісних орієнтацій особистості. Retrieved from: http://www.conference.mdpu.org.ua/conf_all/confer/2002/conf_antro /4/ baviko.htm.

Марценюк І. (2010). Особливості формування професійно ціннісних орієнтацій студентів університету. *Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки*, 8, 67-71.

ОСОБИСТІТЬ КЕРІВНИКА ЯК ОДИН З КЛЮЧОВИХ АСПЕКТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Кошкालда Ірина

д.е.н., професор, завідувач кафедри

управління земельними ресурсами та кадастру

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Ряснянська Альона

*к.е.н., старший викладач кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності*

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Визначальну роль у економіці України відіграє сільськогосподарське виробництво. Продовольча незалежність і продовольча безпека безпосередньо залежні від стану аграрного сектора який надає сільському населенню робочі місця та складає понад 30% всього експорту держави. Історично склалося так, що сільськогосподарське підприємство фактично ототожнювалось з певним населеним пунктом. Будь-який вид економічної діяльності кожного суб'єкта господарювання має бути спрямований не лише на одержання прибутку, а й на розв'язання в першу чергу інтересів суспільства. Це стосується, зокрема, і сільського господарства, основним аспектом якого уже тривалий час залишаються економічні проблеми, а екологічні й соціальні – в меншій мірі. Саме економічні інтереси користувачів і власників земельних ділянок (паїв) нині займають центральне місце, однак, на нашу думку, головними мають бути задоволення в першу чергу соціальних потреб усього суспільства, а особливо сільського населення, добробут якого повністю залежить від сільського господарства. У цьому напрямі й має бути спрямована аграрна політика держави.

Зазначимо, що проблема поліпшення соціального захисту селянина не є новою. Її корені сягають підвалин колишньої командно-адміністративної системи. Тоді рівень розв'язання багатьох соціальних негараздів також часто мав декларативний характер. Разом з тим, недооцінювати її не можна: незважаючи на її пороки, селянин, як правило, відчував себе певним чином соціально захищеним, більш впевненим у своєму майбутньому. Сьогодні ж такої впевненості в сільського жителя немає. Він залишається сам на сам з надзвичайно